

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091
0301 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Tor Sæther, 73 19 92 82

Uttalelse - søknad og detaljplan for oppgradering og utvidelse av Klæbu transformatorstasjon - Trondheim kommune

Landbruk

Statnett og Tensio TS søker om å oppgradere og utvide Klæbu transformatorstasjon for å tilrettelegge for økt nettkapasitet som følge av økte forbruksplaner. Søknaden innebærer bygging av tre nye bygg, flere transformatorceller og omlegging av fire ledninger, samt riving av noen av dagens anlegg og bygg.

Skogressursen

Det fremgår av planforslaget at det skal etableres ny adkomst til skogsområdet nord for stasjonen. Vi forutsetter at vedtaket sikrer tilgang til skogressursene, og at adkomsten kan benyttes til ordinær skogsdrift. Veien må holde kravene til landbruksvei klasse 3, helårs landbruksbilvei, jf. normaler for landbruksveier.

Utvidelsen av transformatorstasjonen vil medføre omdisponering av 10 dekar skog med høy bonitet og 6,1 dekar skog med middels bonitet.

Skog er en viktig ressurs, og i tråd med de statlige planretningslinjene for klima og energi skal omdisponering og nedbygging av karbonrike arealer, som skog, unngås så langt som mulig. Det bør derfor vurderes løsninger som reduserer inngrepene i skogressursene.

Permanent omdisponering av dyrka mark

Videre medfører tiltaket omdisponering av 3,6 dekar dyrka mark, der 2,3 dekar er fulldyrka jord og 1,3 dekar er innmarksbeite.

Statsforvalteren viser til føringer om et skjerpet jordvern, bl.a. den nasjonale jordvernstrategien fra juni 2023, og henstiller til at det søkes løsninger som fører til minst mulig inngrep i jordressurser, inklusive midlertidig beslag.

Etter det vi kan se er det fylling og skjæringer knyttet til adkomstveiene som fører til denne omdisponeringen. Vi legger til grunn at det foreligger et reelt behov for omdisponeringen og at det søkes løsninger som minimerer arealbeslaget.

Hvis det omdisponeres noe dyrka mark, mener vi at en matjordplan vil være et nødvendig avbøtende tiltak for å ivareta jordressursen på best mulig måte. Vi forutsetter at det utarbeides konkrete krav i konsesjonsvedtaket som sikrer ivaretagelsen av jordressursen.

Midlertidig riggareal på dyrka jord

Vi merker oss også at ca. 7 dekar dyrka jord skal benyttes som midlertidig areal til anleggsplass og mellomagring av masser. Arealet er i drift iht. flyfoto av området.

Det er ikke utredet alternative plasseringer for midlertidig riggareal, og vi mangler begrunnelse for hvorfor 542/42 er valgt.

Statsforvalteren, som landbruksmyndighet, er svært kritisk til at dette arealet skal benyttes som midlertidig anleggsformål. Vi har erfaring med at midlertidig omdisponering kan føre til blant annet kjøreskader og jordpakking, og det kan være krevende å oppnå samme kvalitet på matjorda for landbruksproduksjon i ettertid. Dette kan gi reduserte avlinger over flere år. I tillegg blir den fulldyrka jorda satt ut av drift i en periode, noe som vurderes uheldig. Ut fra dagens jordvernforinger, vil vi sterkt anmode om at det søkes alternative lokaliseringer for midlertidige riggområder som ikke berører dyrka mark.

Dersom det ansees som strengt nødvendig å ta i bruk dette arealet, må man sikre ivaretagelse av jordressursene i tråd med kommunens jordbruksfaglige vurdering. Følgende skal sikres i konsesjonsvedtaket:

- A-sjiktet (jf. Veileder til matjordplaner i Trøndelag), skaves av og legges til side utenfor jordbruksareal og på duk for å unngå sammenblanding med underlaget.
- Det legges ut duk med egnede toppmasser for formålet på riggområdet.
- Når anlegget er avsluttet, skal toppmasser og duk fjernes, B-sjiktet løsnes med gravemaskinskuff, og A-sjiktet tilbakeføres i minst like god stand som før.
- Dersom arealet er drenert, må tilstanden på dreneringene kontrolleres ifm tilbakeføring til jordbruk. Tette/skada rør må spyles, og evt. utbedres.

Vi ber om å få oversendt vedtaket for å se hvordan den midlertidige og permanente omdisponeringen av dyrka jord er vurdert, samt hvordan sikringen av skogbruksveien er ivaretatt.

Klima og miljø

Vassdrag

Det er ingen vassdrag som blir direkte berørt av tiltakene. Like sør for tiltaksområdet renner imidlertid flere bekker som har avrenning til Mjølkhusbekken (Vannforkomst-ID123-93-R). Bekken har svært dårlig økologisk tilstand. Mjølkhusbekken renner ut i Nidelva (Vannforkomst-ID123-603-R). Nidelva har status som nasjonalt laksevassdrag. Vannforskriften § 4 Miljømål for overflatevann sier at tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand. Det er beskrevet at «*det planlegges beredskap for håndtering av utslipp i form av oljeabsorberende materiale og påfølgende oppsamling, samt krav til anleggsmaskinene som skal benyttes på anlegget.*» Det er bra. Det må også

gjøres forebyggende tiltak som hindrer avrenning av blant annet slam til de små bekkene like utenfor området. Også i driftsfase må det sikres at forurenset overvann ikke kommer ut i bekkene.

Fremmede arter

Det er beskrevet at «*Det skal anlegges veg rundt det nye arealet og skråningene mot eksisterende terreng skal tilføres vekstmasser.* Dette arealet grenser til/går inn på arealer med registrerte naturtyper. Den nærmeste forekomsten, semi-naturlig eng, har svært lav lokalitetskvalitet. Den andre er en naturbeitemark med lav lokalitetskvalitet. Det er svært viktig at tilført masse ikke inneholder frø eller plantedeler fra fremmede, skadelige arter som kan spres inn i naturtypene.

Med hilsen

Frode Rabben (e.f.)
underdirektør
Kommunal- og justisavdelingen

Tor Sæther
seniorrådgiver
Kommunal- og justisavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Saksbehandlere:

Klima og miljø: Maria Aastum – 73 19 92 25

Landbruk: Kristian Georgiev - 73 19 90 18

Samfunnssikkerhet: Kjersti Dalen Stæhli – 73 19 93 34

Kopi til:

Trondheim kommune

Postboks 2300 Torgarden

7004

TRONDHEIM